

KINNITATUD

Kaitseliidu ülema 2022. a
käskkirjaga „Eneseväljenduse
algõppe kursuse õppekava
kinnitamine“

KAITSELIIT
KOOL

ENESEVÄLJENDUSE ALGÕPPE KURSUS

Õppekava

Alu 2022

Õppekava koostajad (2015)

Nimi	Struktuuriüksus	Ametinimetus
Evelin Verš	Kool	Inimressursi arendamise õppesuuna juhataja
Merlit Aldošin	Võrumaa malev	Naiskodukaitse instruktor
Aet Kala	Naiskodukaitse	Harju ringkonna tegevliige
Mariana Maasik	Jõgeva malev	Naiskodukaitse instruktor
Kaarin Peet	Naiskodukaitse	Saaremaa ringkonna tegevliige
Mati Põdra	Pärnumaa malev	tegevliige
Taive Saar	Naiskodukaitse	Järva ringkonna tegevliige
Lauri Stern	Tallinna malev	tegevliige
Margus Valdre	Tallinna malev	tegevliige

Ümberhindajad:

Nimi	Struktuuriüksus	Ametinimetus
Tanel Viks	Kool	Inimressursi arendamise õppesuuna juhataja
Alar Olup	Kool	Koolitustreener-instruktor
Taive Saar	Kool	Juhtimistreener-instruktor

Lisaks osalesid õppekava ümberhindamisel või andsid ekspertarvamuse

Nimi	Struktuuriüksus	Ametinimetus
Nele Pernits	Kool	haridustehnoloog
Merle Kodu	NKK	tegevliige
Aet Kala	NKK	tegevliige
Kaarin Peet	NKK	tegevliige
Tarmo Pihlik	Tartu malev	tegevliige
Sander Kiviloo	Tallinna malev	tegevliige

Sissejuhatus

Kaitseliit on kompleksne riigikaitseorganisatsioon, mille väljaõpe on võitlusvõime loomise ülioluliseks komponendiks. Kaitseliidu areng sõltub motiveeritud ja väljaõpetatud inimestest.

Kaitseliidu edu tagab vabal tahtel rajaneva võitlusvõime säilitamine, väärtustades vabatahtlike panust ja arendades nende oskusi ning teadmisi.

Kõikide Kaitseliidu tasandite juhid ja instruktorid peavad looma tingimused, mis võimaldavad atraktiivselt kaasata vabatahtlikku potentsiaali. **Hea eneseväljendusoskus** ning **esinemiskultuur** on määravaks info ja eesmärkide edastamisel nii organisatsiooni sisse kui ka väljapoole suunatud sõnavõttudel. Kaitseliidu teavitustöö korraldus lähtub põhimõttest, et kõik Kaitseliidu juhtimistasandid on otseselt vastutavad läbiviidava teavitustöö eest enda vastutusallas. Kaitseliit vajab talle püstitatud ülesannete täitmiseks kontakti erinevate sihtgruppidega, nende mõistmist ja tuge ning avalikkuse ulatuslikku poolehoidu. Siinjuures on määravateks teguriteks edastatava sõnumi kvaliteet ja kiirus olenemata sihtgrupist. Seetõttu on äärmiselt oluline Kaitseliidu vabatahtlike juhtide, instruktorite, esindusisikute ning palgalise isikkoosseisu hea oskus ennast väljendada ning avalikult esineda.

Eneseväljenduse algõppe kursus (EVA) annab teadmisi avaliku esinemise alustõdedest, oskusi end selgesõnaliselt ja mõtestatult väljendada ning toetab organisatsiooni liikme ülesandepõhist tegevust.

Üksuse taktikalise juhtimise oskused on Kaitseliidu vabatahtlikel pealikel võimalik omandada Kaitseliidu kooli (edaspidi kool) sõjaväelise juhtimise tasemekursuste raames. Tõhusa juhi üheks pädevuseks on suutlikkus oma tahet selgelt ja eesmärgistatult väljendada ja seda saab täiendavalt trennida EVA kursusel.

EVA kursuse eelkäija, avaliku esinemise kursus 1 (AVE1) viidi eraldiseisva kursusena esimest korda läbi aastal 2007, enne seda oli tegemist NKK jaoskonna esinise kursuse ühe osaga. AVE1 õppekava kinnitati Kaitseliidu ülema 18. märtsil 2015. a käskkirjaga nr K-7-1/15/6364V ja pärast seda pole õppekava ümber hinnatud.

AVE1 kursustel osalenute ootuste ja tagasiside analüüsi põhjal tekkis vajadus korrastada õppekava sisu ja sellest lähtuvalt ka muuta kursuse nimi. Lisaks viidi EVA õppekava vastavusse kehtiva sõjalise väljaõppe eeskirjaga.

EVA on soovituslik eelduskursus kooli inimressursi arendamise õppesuuna koolitaja algõppe ning juhtimine praktikas 1 kursustele.

Kooskõlastajad

Sõjaväeline auaste ja nimi	Struktuuriüksus	Ametinimetus
kol Eero Rebo	Kaitseliidu peastaap	staabiülem
kol-ltn Meelis Pernits	kool	pealik
kol-ltn Rene Brus	Kaitseliidu peastaabi G7	osakonna ülem
mjr Margo Sai	kool	väljaõppeülem
mjr Andres Pehme	Kaitseliidu peastaabi G1	osakonna ülem

Sihtgrupp

Kaitseliidu liikmed, kõikide tasemete juhid, instruktorid ja lepingulised töötajad, samuti tegevvälased, kellel on vajadus esindada organisatsiooni avalikkuse ees kui ka edastada selgeid sõnumeid Kaitseliidu siseselt.

Õppekavale asumise nõuded

Nõue kursusele õppima asumiseks on	
Kaitseliitlane	Sõdurioskuste kursus või muu samaväärne kursus Kaitseliidus/Kaitseväes on läbitud
Naiskodukaitsja	Naiskodukaitsese baasväljaõppe kursus on läbitud
Noortejuht	Vabatahtliku noortejuhi kursus on läbitud

Eesmärk

Kursuse läbiviimisega luuakse eeldused õppurite esinemis oskuste kujunemiseks nii, et nad suudavad oma sõnumit ja tahet selgelt ja eesmärgistatult väljendada. Kursuse tulemusena paraneb organisatsiooni isikkoosseisu eneseväljendamise ning avaliku esinemise oskus, mis tõstab nii organisatsiooni sisse- kui väljapoole suunatud kommunikatsiooni võimekust ja kvaliteeti.

Taotletav pädevus

Kursuse läbinu oskab ennast selgelt ja mõtestatult väljendada ning oma esinemisoskust analüüsida.

Õpiväljundid

Kursuse tulemusena õppur:

- saab aru kommunikatsiooni mudeli ja eneseväljenduse põhitõdede seostest;
- planeerib sõnavõtu sisu ja vormi, järgides etteantud ülesehitust;
- valib sõnumi sisu ja edastamise vahendid vastavalt auditooriumile;
- esitab sõnavõtu isikupäraselt;
- kasutab enesevastandamise meetodit oma esinemise oskuse arendamiseks.

Sisu ja maht

Teema	Iseseisev õpe	Lähiõpe
Eneseväljenduse põhitõed ja ettevalmistus esinemiseks	6	29
Esineja ja tema isiksus	–	
Auditooriumi analüüs, ootused ja ettevalmistus	–	
Esinemise ülesehitus ja sõnumi loomine	–	
Esinemise keskkond ja häirijad	–	
Esinemisharjutused, analüüs ja tagasisidestamine	–	
Teemad kokku:	6	29
Kursuse kogumaht:	35 akadeemilist tundi	

Läbiviimine

Kursus koosneb iseseisvast õpest (kodutöö) ja lähiõpest.

Iseseisva õppe käigus töötavad õppurid läbi eneseväljenduse ja avaliku esinemise materjale ning analüüsivad avaliku esinemise näiteid.

Lähiõppe teooriatunnid käsitlevad eneseväljenduse alustõdesid. Kursuse teooriaosa ülesehitus võib varieeruda sõltuvalt konkreetsete õppurite varasematest teadmistest ja oskustest.

Õppe põhirõhk on õppurite poolt kuni 5-liikmelistes gruppides läbiviidavatel avaliku esinemise harjutustel ning sooritustele vahetult järgnevatel koolitaja treeneri poolt juhitud analüüsidel (treeningutel). Soorituste järgsed analüüsid viiakse läbi enesevastandamise meetodit kasutades.

Kursuse õppetöö on üles ehitatud selliselt, et see soodustab kursuslaste sotsiaalsete ja enesemääratluspädevuse suurenemist. Kursus annab õppuritele võimaluse ennast uudes olukorras proovile panna ja enese võimetest ning omadustest teadlikumaks saada. Grupikaaslaste ja treeneri vahetu tagasiside võimaldab õppuril oma eneseväljenduse oskust mõista ja iga järgnevat sooritust parandada.

Osalejate arv kursusel on kuni kakskümmend (20) õppurit.

Kursuse läbiviimise aluseks on Kaitseliidu ülema poolt kinnitatud õppekava.

Nõuded läbiviijatele

Eelduskursused läbiviijale	
Koolitaja treener	Eneseväljenduse algõppe kursus või avaliku esinemise kursus I
	Koolitaja treeneri kursus või instruktor-treeneri kursus

Läbivad teemad

Sõnumi selguse ja täpsuse olulisus.

Väärtusliku tagasiside andmine ja vastuvõtmine.

Kaasnevate pädevuste arendamise võimalused

Õppetööd läbib aktiivne suhtlemine, mille käigus arutletakse, väljendutakse ning argumenteeritakse suuliselt, mille läbi areneb suhtlemis-, reflekteerimis- ja väärtusliku tagasiside andmise oskus.

Hindamine

Õppuri sooritustele lähiõppe ajal annavad tagasisidet nii õppur, grupikaaslased kui ka treener. Kursusel rakendatakse kujundavat hindamist, mis aitab õppuril paremini mõista oma arenguvajadust ja mitteeristavat hindamist, mis kajastub tunnistuse lisal. Kursus loetakse õppurile läbituks, kui õigeaegselt on esitatud iseseisva õppe tulem ja on osaletud lähiõppe osas 90%.

Väljastatavad dokumendid

Kursuse lõpetajale väljastatakse Kaitseliidu kooli tunnistus koos lisaga.

Viited

Sõjalise väljaõppe eeskiri (22.04.2021).

Õppevara

Avatult avalikust kõnest (2008), T. Pilli.

Keha kõneleb (2007), L. Plonka.

Kehakeel töökeskkonnas (2004), P. Clayton.

Kõnekunst (2003), K. Aava.

Olge sõna peremees. Avaliku esinemise käsiraamat (2002), M. Prits.

Suhtlemine (2004), A. Kidron.

Suhtlemisoskused (2000), M. McKay, M. Davis, P. Fanning.

Tsitaate kõnepidajaile (2008), H. O. Dormann.

Veenmiskunst (2003), K. Aava.

<http://www.avalikesinemine.net>

<http://www.tsitaat.com/>

Terminid ja lühendid

Õppur	- esineja ja esinemise ajal õppija rollis osalev kursuslane
Koolitaja treener	- teooriatundide läbiviija ja grupi toetaja
Treening	- koolitaja treeneri poolt juhitud tegevuste järgne analüüsiv protsess, mis on suunatud õppuri arendamisele